

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Здобувача ступеня Олійник Олександр Вікторович, 1999 року народження, громадянина України, освіта вища: закінчив у 2022 році Державний університет «Житомирська політехніка» за спеціальністю «Гірництво», виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Гірництво».

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомира, № 223/од від 29.06.2026 р., у складі:

Голови разової спеціалізованої ради – Юрій ПОДЧАШИНСЬКИЙ, доктора технічних наук, професора, професора кафедри інформаційно-вимірювальних технологій Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Рецензентів – Сергія КАЛЬЧУКА, кандидата технічних наук, доцента, доцента кафедри маркшейдерії Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир; Ірини ПАЦЕВОЇ, доктора технічних наук, професора, в.о. завідувача кафедри екології, лісівництва та сталого природокористування Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Офіційних опонентів – Сергія ЛУЦЕНКА, кандидата технічних наук, доцента, доцента кафедри відкритих гірничих робіт Криворізького національного університету, Міністерства освіти і науки України, м. Кривий Ріг; Вікторії ВАПНІЧНОЇ, кандидата технічних наук, доцента, доцента кафедри геоінженерії Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Міністерства освіти і науки України, м. Київ.

На засіданні 17 серпня 2026 року рада прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» ОЛІЙНИКУ Олександрові Вікторовичу на підставі публічного захисту дисертації «Обґрунтування технології комплексної переробки відсівів дроблення щебених кар'єрів» за спеціальністю 184 «Гірництво».

Дисертацію виконано у Державному університеті «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Науковий керівник – БАШИНСЬКИЙ Сергій, кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри гірничих технологій та будівництва ім. проф. Бакка М.Т. Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, присвяченого комплексному дослідженню та обґрунтуванню технології комплексної переробки відсівів дроблення щебених кар'єрів як вторинної мінеральної сировини. Робота має науково-прикладний характер і спрямована на встановлення закономірностей впливу вмісту відсівів дроблення та

температурних режимів випалу на процеси структуроутворення і фізико-механічні властивості будівельних керамічних матеріалів, обґрунтування раціональних параметрів використання техногенної добавки у складі керамічних мас та підвищення ефективності використання мінерально-сировинної бази шляхом залучення техногенних матеріалів у виробництво будівельної кераміки.

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 4 статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (категорії Б); 3 тез доповідей, опублікованих у збірниках матеріалів всеукраїнських науково-практичних конференцій, зокрема:

1. Криворучко А. О., Іськов С. С., Куницька М. С., Олійник О. В., Шлапак, В.О. Дослідження просторової мінливості показників якості покладу Мурзинського родовища вторинних каолінів. Технічна інженерія. 2023. №1(91). С. 347–355. DOI: [https://doi.org/10.26642/ten-2023-1\(91\)-347-355](https://doi.org/10.26642/ten-2023-1(91)-347-355)

2. Олійник О.В., Башинський С.І. Комплексна оцінка відвалів видобутку граніту та габро як ресурсу для будівельної індустрії. Технічна інженерія. 2025. №2(96). С. 252–258. DOI: [https://doi.org/10.26642/ten-2025-2\(96\)-252-258](https://doi.org/10.26642/ten-2025-2(96)-252-258)

3. Олійник О.В. Оцінка якості відсівів щебеневої сировини у породних відвалах. Збірник наукових праць Національного гірничого університету. 2025. №83. С. 37–44. DOI: <https://doi.org/10.33271/crpnmu/83.037>

4. Олійник О.В. Обґрунтування використання відсівів гранітоїдних порід у виробництво керамічної цегли з додаванням каоліну. Bulletin National University of Water and Environmental Engineering. 2025. №3(111). С. 67–79. DOI: <https://doi.org/10.31713/vt320257>

5. Башинський С.І. Олійник О.В., Криворучко А.О. Дослідження просторової мінливості Злобицького родовища ільменіту. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки, 15-19 травня 2023 року. Житомир: «Житомирська політехніка». 2023. С. 192-193.

6. Башинський С.І. Олійник О.В. Перспективи використання занурюваних насосів при розробці родовищ будівельних пісків. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки, 15-19 травня 2023 року. Житомир: «Житомирська політехніка». 2023. С. 190-191.

7. Олійник О.В. Гранітний шлам як каталізатор низькотемпературного спікання керамічних композицій на основі каоліну. Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми гірництва та будівництва», 20 листопада 2025 року. Житомир: «Житомирська політехніка», 2025. С. 120–121.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. ПОДЧАШИНСЬКИЙ Юрій Олександрович, доктор технічних наук, професор, професор кафедри інформаційно-вимірювальних технологій Державного університету «Житомирська політехніка».

Без зауважень.

2. КАЛЬЧУК Сергій Володимирович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри маркшейдерії Державного університету «Житомирська політехніка».

Є зауваження, зокрема:

1. У роботі обґрунтовано оптимальний склад керамічних мас із використанням відсівів дроблення, однак майже не розглянуто питання технологічної сумісності досліджуваної сировини з різними видами глин. Оскільки мінералогічний склад глинистої сировини суттєво відрізняється залежно від родовища, аналіз цього питання розширив би можливості практичного використання запропонованої технології.

2. Автором побудовано математичні моделі прогнозування властивостей керамічних матеріалів, проте в роботі не наведено аналізу точності прогнозування на незалежній вибірці експериментальних даних. Така перевірка дозволила б додатково оцінити універсальність запропонованих моделей.

3. У дисертації основна увага приділена характеристикам готових виробів, водночас заслуговує на увагу дослідження реологічних властивостей керамічної маси на стадії формування, оскільки саме вони значною мірою визначають стабільність технологічного процесу в промислових умовах.

4. Робота містить ґрунтовний аналіз властивостей відсівів дроблення як вторинної мінеральної сировини, однак доцільно було б приділити більше уваги впливу природного вивітрювання та тривалого зберігання відсівів на їх технологічні властивості перед використанням у виробництві.

5. Перспективним продовженням дослідження могло б стати вивчення можливості комплексного використання відсівів дроблення разом з іншими техногенними мінеральними матеріалами у складі однієї керамічної композиції, що дозволило б розширити сферу застосування запропонованих технологічних рішень.

3. ПАЦЕВА Ірина Григорівна, доктор технічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри екології, лісівництва та сталого природокористування Державного університету «Житомирська політехніка».

Є зауваження, зокрема:

1. У дисертації запропоновано технологічні рішення щодо комплексної переробки відсівів дроблення, однак недостатньо висвітлено можливості їх інтеграції у вже існуючі технологічні лінії підприємств будівельної індустрії. Більш детальний аналіз особливостей адаптації запропонованої технології до діючих виробництв сприяв би підвищенню практичної цінності роботи.

2. Автором виконано значний обсяг експериментальних досліджень, проте у роботі лише побіжно розглянуто питання оптимізації витрат енергетичних ресурсів під час термічної обробки керамічних виробів. Доцільним було б оцінити потенціал запропонованої технології щодо зниження енергоемності виробничого процесу.

3. Робота містить ґрунтовний аналіз фізико-механічних характеристик отриманих матеріалів, однак перспективним видається доповнення досліджень оцінюванням технологічної повторюваності результатів під час виготовлення більших серій зразків, що дозволило б додатково підтвердити стабільність запропонованих технологічних рішень.

4. У дисертації наведено результати досліджень для визначених складів керамічних мас, однак заслуговує на увагу питання можливості використання запропонованого підходу для розроблення інших видів керамічної продукції, зокрема виробів спеціального призначення або матеріалів із підвищеними експлуатаційними характеристиками.

5. Зважаючи на актуальність цифрової трансформації виробництва, перспективним напрямом розвитку досліджень могло б стати використання елементів цифрового моделювання та автоматизованого контролю технологічних параметрів для оперативного прогнозування властивостей керамічних матеріалів у виробничих умовах.

4. ЛУЦЕНКО Сергій Олександрович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри відкритих гірничих робіт Криворізького національного університету.

Є зауваження, зокрема:

1. У дисертаційній роботі значну увагу приділено дослідженню фізико-механічних властивостей керамічних матеріалів. Разом із тим доцільно було б доповнити дослідження аналізом мікроструктури отриманих зразків після випалу із застосуванням сучасних методів мікроструктурного аналізу, що дозволило б більш детально пояснити встановлені закономірності зміни їх властивостей.

2. Під час аналізу процесів структуроутворення автор основну увагу зосередив на впливі вмісту техногенної добавки та температури випалу. Водночас у роботі недостатньо розкрито роль окремих мінералогічних компонентів відсівів дроблення у формуванні склоподібної фази та їх вплив на кінцеві властивості керамічного матеріалу.

3. Автором детально досліджено вплив відсівів дроблення на фізико-механічні властивості керамічних матеріалів. Водночас доцільно було б більш повно обґрунтувати вибір показників якості, за якими оцінювалася ефективність запропонованої технології, зокрема з позицій вимог чинних нормативних документів до будівельної кераміки.

4. Практичне значення роботи не викликає сумнівів, однак у дисертації недостатньо уваги приділено питанням забезпечення стабільності якості вторинної мінеральної сировини. Враховуючи природну мінливість складу відсівів дроблення, доцільно було б окреслити підходи до контролю їх властивостей перед використанням у виробництві керамічних матеріалів.

5. У роботі наведено результати лабораторних досліджень фізико-механічних властивостей готових виробів. Водночас перспективним напрямом

подальших досліджень могло б стати визначення їх експлуатаційної надійності за умов тривалого впливу природно-кліматичних факторів.

5. ВАПНІЧНА Вікторія Вікторівна, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри геоінженерії Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Є зауваження, зокрема:

1. У роботі досліджено можливість використання відсівів дроблення магматичних порід для виробництва будівельної кераміки. Водночас для підтвердження універсальності запропонованих технологічних рішень доцільно було б провести аналогічні дослідження із застосуванням відсівів інших типів гірських порід, що відрізняються мінералогічним та хімічним складом.

2. Автором обґрунтовано оптимальні параметри складу керамічної шихти та температурних режимів випалу. Разом із тим у роботі недостатньо уваги приділено оцінці економічної ефективності впровадження запропонованої технології порівняно з традиційним виробництвом керамічних матеріалів.

3. Побудовані математичні моделі достатньо повно описують взаємозв'язок між технологічними параметрами та властивостями керамічних матеріалів. Проте бажано було б більш детально визначити межі їх застосування та можливість використання для прогнозування властивостей матеріалів за ширшого діапазону технологічних режимів.

4. Основні результати роботи отримані в лабораторних умовах. Для підвищення практичної цінності дослідження перспективним є проведення дослідно-промислової апробації запропонованої технології на підприємствах з виробництва керамічних матеріалів з оцінкою стабільності властивостей продукції в умовах серійного виробництва.

5. У дисертації основну увагу приділено впливу вмісту техногенної добавки та температури випалу на властивості керамічних матеріалів. Разом із тим подальшого дослідження потребує вплив інших технологічних параметрів, зокрема тривалості термічної обробки та швидкості нагрівання й охолодження, на процеси структуроутворення.

6. Доцільним було б розширити дослідження екологічних аспектів запропонованої технології шляхом кількісної оцінки скорочення викидів CO₂, обсягів накопичення техногенних відходів або екологічного ефекту від повторного використання мінеральної сировини.

Результати відкритого голосування:

«За» – п'ять членів ради.

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує ОЛІЙНИКУ Олександровичу ступінь доктора

філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» за спеціальністю 184 «Гірництво»

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

**Голова разової
спеціалізованої
вченої ради**

Юрій ПОДЧАШИНСЬКИЙ

Підпис Юрія ПОДЧАШИНСЬКОГО засвідчую:
Проректор з науково-педагогічної роботи,
розвитку людського капіталу та соціального лідерства
Державного університету
«Житомирська політехніка»

Оксана ЧЕРНИШ